

Оцінка діяльності України в міжнародних організаціях

Постановка проблеми. Розглядаються основні тенденції та досвід діяльності міжнародних організацій в Україні. Основну увагу приділено цілям і проектам міжнародних організацій, членом яких є Україна. Участь України в міжнародних міжурядових організаціях та діяльність в Україні таких організацій як ООН та її спеціалізовані установи, Рада Європи, ОБСЄ досліджуються як чинники обопільного впливу, що сприяють адаптації політичної системи України до сучасних демократичних стандартів прав і свобод людини. Проаналізовано зміст і специфіку найбільших проектів, що здійснюються міжнародними організаціями в Україні. Зазначено, що головна мотивація проектів ООН в Україні стосується сприяння сталому розвитку і налагодження співпраці між органами державної влади та структурами громадянського суспільства. Проекти Ради Європи, окрім адаптації законодавства та впровадження антикорупційних стандартів, значну увагу приділяють встановленню верховенства права, втіленню демократичних стандартів у різних сферах життя суспільства, реформуванню судової влади та поширенню екологічних підходів у політиці органів державної влади. Розглядається роль ОБСЄ в процесі врегулювання конфлікту на Донбасі.

Мета. Проаналізувати участь України в міжнародних організаціях.

Для досягнення мети сконцентруємо увагу на вирішенні таких **завдань**:

1. Дослідити діяльність міжнародних організацій та їх взаємодії з Україною
2. Порівняти можливості та ефективність міжурядових та неурядових міжнародних організацій
3. Проаналізувати діяльність України в міжнародних організаціях.

Виклад матеріалу. Україна бере активну участь у всіх напрямках діяльності ООН, найважливішими з яких є підтримання міжнародного миру та безпеки та зміцнення верховенства права у міжнародних відносинах, розвиток співробітництва у вирішенні проблем соціально-економічного та гуманітарного характеру, забезпечення прав людини. Україна надає особливого значення діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики. Співпраця з ООН в галузі роззброєння зосереджується на зміцненні міжнародних інструментів і режимів в сфері контролю над озброєннями, нерозповсюдження зброї масового знищення, дотриманні санкційних режимів Ради Безпеки ООН. Виходячи з нагальної необхідності розробки світовою спільнотою ефективних заходів боротьби з тероризмом, Україна приєдналася до глобальної антитерористичної коаліції, підтвердила свою готовність докласти максимальних зусиль до спільної боротьби з міжнародним тероризмом, насамперед у рамках ООН. Розвивається активна співпраця України з Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ). Регіональне представництво УВКБ в Білорусі, Молдові та Україні у партнерстві з Державною міграційною службою України фінансує та реалізує в нашій країні низку проектів в міграційній сфері. Україна виступає за неухильне дотримання міжнародних зобов'язань та забезпечення ефективної реалізації національного законодавства у сфері захисту прав біженців. Прикладом успішної участі нашої держави в діяльності міжнародних організацій також може слугувати різнобічна взаємодія з ЮНЕСКО, спрямована на розширення міжнародного співробітництва наукових, освітніх, культурних інституцій. Завдяки послідовній та виваженій позиції України в ООН та інших міжнародних організаціях, наша країна отримує значну технічну допомогу з боку спеціалізованих установ ООН, її фондів та програм. Більше того, країна має статус засновниці ООН та досвід безперервного членства впродовж 69 років, бере участь у більшості універсальних міжнародних договорів, депозитарієм яких виступає Генеральний секретар ООН, та низці керівних органів і спеціалізованих установ системи ООН. Протягом 2016 р. українська дипломатична служба, досягнувши певних успіхів у захисті та просуванні у світі інтересів України, продемонструвала водночас низку недоліків та невирішених проблем. Пріоритетне

місце в сучасному міжнародному співробітництві займає проблематика сталого розвитку та охорони навколишнього середовища, протидії глобальній зміні клімату. Головну роль на даному напрямку відіграє ООН як найважливіше джерело міжнародного природоохоронного права. Україна є стороною понад 40 глобальних та регіональних природоохоронних конвенцій та угод, активним учасником переговорного процесу щодо підготовки нової міжнародної угоди, яка прийде на зміну Кіотському протоколу до Рамкової конвенції про зміну клімату. Досить динамічно розвивається співробітництво української сторони з Форумом ООН з лісів та Комісією сталого розвитку ООН (крім екологічних питань, в рамках Комісії Україна залучається до обговорення питань сільськогосподарського та промислового розвитку, продовольчої та енергетичної безпеки). З Програмою ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) Україна співпрацює в рамках тристоронньої ініціативи з довкілля та безпеки ЮНЕП, ПРООН та Організації безпеки та співробітництва в Європі – ОБСЄ. Проте в підсумкових документах саміту містилися формулювання переважно політичного характеру, включаючи активізацію співпраці України з НАТО в секторі оборони та безпеки через програми розвитку і нарощування потенціалу, залучення України до ініціативи «спільного партнерства» у військовій сфері та поглиблення політичних зв'язків у межах «особливого партнерства» як «невід'ємної частини євроінтеграційного курсу України». У Спільній заяві Комісії Україна–НАТО на рівні глав держав та урядів висловлено підтримку зусиль уряду України щодо реалізації Мирного плану президента П. Порошенка та дотримання політичного шляху, який відповідає прагненням людей в усіх регіонах України. Попри визнання прямого військового втручання РФ на територію України, держави НАТО обмежилися підтвердженням готовності сприяти в досягненні мирного вирішення ситуації та надавати «додаткову підтримку» на двосторонній основі. Загалом, попри гостру міжнародно-політичну кризу, спричинену подіями на Сході України, засудження більшістю держав незаконної анексії Криму й перебування збройних сил РФ на території України, позиція міжнародних організацій чітко наголошувала на мирному врегулюванні конфлікту на Донбасі. Можна вказати на кілька причин, які зумовлюють стриманість міжнародних організацій щодо надання Україні необхідної підтримки. Вони насамперед стосуються небажання країн ЄС та США робити кроки, які загрожують загостренням їхніх відносин з РФ до рівня військової конфронтації. Не можна не враховувати й чинники складної економічної взаємозалежності, які роблять застосування повномасштабних економічних санкцій відчутними не тільки для країн, проти яких вони спрямовані, а й для їхніх ініціаторів. І, нарешті, наголошуючи на імперативі політико - дипломатичного врегулювання конфлікту на Донбасі, західні держави намагалися реалістично оцінювати наявні інструменти, які вони могли застосовувати з метою деескалації конфлікту. Наша держава надає виключного значення питанню зміцнення ООН як центру багатосторонніх зусиль у вирішенні складних та комплексних викликів. Україна виходить із необхідності належної реалізації підсумкових документів самітів ООН з питань сталого розвитку, подальшого реформування ООН, підвищення ефективності її діяльності, забезпечення реформи РБ ООН, посилення ролі ГА ООН як найбільш представницького політичного органу світу.

Попри триваючу агресію з боку РФ, Україна приділяє особливу увагу діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики. За практично 25 років своєї миротворчої діяльності Україна взяла участь у більш ніж 20 місіях ООН – від Гватемали до Тимор-Леште, від Хорватії до Мозамбіку, надавши ООН понад 34 тис. військовослужбовців і представників МВС. У 2017 р. близько 500 військовослужбовців Збройних Сил України та працівників Міністерства внутрішніх справ України беруть участь у 7 миротворчих операціях ООН (у ДРК, на Кіпрі, у Косово, Кот-д'Івуарі, Ліберії, Судані та Південному Судані). Наша держава є одним з лідерів за кількістю наданих до операцій ООН з підтримання миру бойових та транспортних вертольотів. Як учасник усіх міжнародних конвенцій і протоколів, що регулюють боротьбу з тероризмом, Україна бере активну участь у діяльності ООН на контртерористичному напрямку. Унікаючи політизації своїх проєктів, ПРООН концентрує увагу на втіленні

принципів верховенства права, гарантуванні декларованих у законодавстві прав людини, підвищенні прозорості та відповідальності на всіх рівнях урядування й залученні громадян до процесів розроблення політики та прийняття рішень. За сприяння ПРООН поширено ініціативу «Партнерство «Відкритий уряд», у контексті якої представники уряду та громадянського суспільства підготувати спільний проект національного плану дій. Експертам аналітичних центрів громадських організацій надано підтримку в розробленні методології громадської антикорупційної експертизи. Україна надає особливого значення діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики.

Висновки. Отже, серед міжурядових організацій найбільш масштабною та різноплановою є діяльність ООН та її спеціалізованих установ, Ради Європи та ОБСЄ. Головні мотивації проектів ООН в Україні стосувалися сприяння сталому розвитку та налагодженню співпраці між органами державної влади та структурами громадянського суспільства. Проекти Ради Європи, окрім адаптації законодавства та впровадження антикорупційних стандартів, значну увагу приділяли верховенству права, втіленню демократичних стандартів у різних сферах життя суспільства, питанням реформування судової влади та поширенню екологічних підходів у політиці органів державної влади. Проекти та ініціативи ОБСЄ, окрім загальнополітичних і політикоправових орієнтирів, стосувалися функціональних проблем безпеки. А серед міжнародних організацій, діяльність і проекти яких стосуються проблем міжнародної безпеки та зміцнення обороноздатності України, провідну роль відіграють ОБСЄ та НАТО.

Список використаної літератури:

1. Національні ЦРТ / Організація Об'єднаних Націй в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/millenniumdevelopmentgoals/ukrainianmdgs>
2. Пріоритети українського головування у Комітеті міністрів Ради Європи / Головування України в Комітеті міністрів Ради Європи – травень–листопад 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.coeukraine2011.mfa.gov.ua/proritetiukranskogo-golovuvannya/ukomtetmnrstrvradivropi>
3. Участь України у міжнародних організаціях / Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/aboutukraine/international-organizations>
4. <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations>
5. <http://veche.kiev.ua/journal/4590/>
6. Гончарук Т., Шумка М. Громадянське суспільство в Україні: проблеми становлення та потенціал / Михайлина Шумка, Тетяна Гончарук // Матеріали міжнародних філософсько-економічних читань. – Львів, 2011. – С.215-222.
7. Гончарук-Чолач, Т. Сучасні парадигми державного управління: теоретико-філософське осмислення / Тетяна Гончарук-Чолач // Психологія і суспільство. – 2010. – № 4. – С. 72-81.
8. Гурик М.І., Шумка М. Л. «Каста луччих людей» у соціально-філософському вченні Дмитра Донцова / Михайлина Шумка, Мирослава Гурик // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – Серія «Філософія». – Вип. 8. – Острозьк, 2011. – С. 36-46.
9. Гончарук Т. В., Гурик М. І., Шумка М. Л. Філософські проблеми державного управління. Навч. посібник. Тернопіль. – Економічна думка, 2010. – 126 с.